

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetségének javaslata a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény módosításához

A Kormány által 2021. március 31. napján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) megváltoztatása érdekében benyújtott T/15704. törvényjavaslathoz a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) az alábbi módosító javaslatot teszi.

A MEOSZ már 2011-ben a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak bevezetéséről szóló törvényjavaslattal kapcsolatban megfogalmazta javító szándékú észrevételeit. Az Mmtv. 2012. évi hatályba lépésétől kezdve pedig folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy a törvény céljai megvalósulnak-e, azok rendelkezései valóban a megváltozott munkaképességű emberek érdekét szolgálják-e. Szövetségünk a rokkantsági nyugdíjrendszer átalakítását követő szabályozás ellentmondásait elemzve 2018-ban elkészítette összefoglalóját a feltárt visszásságokról és az azok megoldására szolgáló javaslatairól. E javaslatcsomagot az öt nagy fogyatékosügyi szervezet támogatásával 2019. év elején eljuttattuk a döntéshozókhoz, a szaktárcához, valamint valamennyi országgyűlési képviselő részére.

Az Mmtv. egészét érintő átfogó javaslatcsomag egyik legfontosabb eleme az állapotjavulás fogalmának meghatározása volt. A MEOSZ szerint ezt oly módon szükséges megtenni, hogy az definiálja az orvosszakma szabályai alapján az érintett egészségi állapotában végbemenő pozitív változást, ami egyidejűleg a komplex minősítési rendszerben minősítési kategória változását is eredményezi. Az Mmtv. hatályba lépést követő komplex minősítéssel kapcsolatban pedig tisztázza a korábbi egészségi állapot véleményezésekor megállapított vizsgálati eredmény és az Mmtv. valamint a végrehajtására kiadott kormányrendelet szerinti komplex minősítés eredménye közötti különbséget, illetve összefüggést, az egészségi állapotban bekövetkezett változás pontosan érthető és követhető módon történő rögzítése mellett. Mindezt annak érdekében, hogy az egyén számára átlátható legyen, hogy a két vizsgálat közötti időmúlás az egészségi állapotában milyen változást eredményezett.

A MEOSZ álláspontja, hogy a törvényjavaslat azzal, hogy tartalmazza az állapotjavulással és állapotvizsgálattal kapcsolatban, hogy felhatalmazást kap a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter, hogy a komplex minősítésre, továbbá a 33/B. § szerinti fizikai állapotjavulás visszamenőleges vizsgálatára vonatkozó részletes szakmai szabályokat rendeletben állapítsa meg, csak formálisan és nem tartalmilag teljesíti az Alkotmánybíróság által határozatba foglalt jogalkotási kötelezettségét. Figyelemmel arra, hogy a jogalkotó szándéka szerint a hatóság az állapotvizsgálatot nem hivatalból végzi el, hanem a vizsgálat újbóli elvégzéséről való döntést az érintettre bízta, biztosítani kell, hogy ez megfelelő ismereteken alapuló mérlegelést követően történjen meg.

Hangsúlyozzuk, hogy az ismételten elvégzendő vizsgálatról szóló döntés kizárólag akkor lehet megalapozott, ha a döntés előtt az állapotjavulás meghatározása és az állapotvizsgálat részletei az érintettek számára megismerhetőek és kellően átláthatóak lesznek, ezért javasoljuk e szakmai részletek kidolgozását még a törvény 2021. július 1-ei hatályba lépése előtt.

A MEOSZ szerint elsősorban a rehabilitációs szakértői szerv, illetve az érintett rendelkezésre álló dokumentációja alapján szükséges elvégezni az állapotvizsgálatot, mely során figyelembe kell venni az érintettre vonatkozóan korábban készült (OOSZI, ORSZI, NRSZH) szakvéleményeket megalapozó szakmai szabályokban foglaltakat is. A jelenlegi minősítési rendszer által meghatározott kategóriákat meg kell feleltetni a korábbi – a 2008. előtti munkaképesség csökkenés, illetve a 2008. és 2011. közötti egészségkárosodás – kategóriáival a következők szerint:

- 50%-66%-os munkaképesség csökkenés vagy 40%-49-os ÖEK B kategória;
- 67-99% munkaképesség csökkenés vagy 50-79% ÖEK C kategória,
- 100% munkaképesség csökkenés vagy ÖEK 80%-tól felfelé D vagy E kategória.

Ha nem volt tényleges állapotjavulás az így újraértékelt esetekben, akkor a besorolás kötelező korrekciója szükséges.

A MEOSZ álláspontja szerint az 500 ezer forint mértékű egyszeri kompenzáció minden érintett személyt megillet függetlenül attól, hogy kéri-e állapotvizsgálatát, illetve az esetlegesen később elvégzett állapotvizsgálat eredményétől.

Így annak kifizetése történjen meg:

- a korábbihoz képest alacsonyabb összegben megállapított rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásban részesülők számára,
- azok részére, akiknek az ellátásra való jogosultsága időközben megszűnt, és
- úgyszintén azoknak, akik a rokkantsági vagy rehabilitációs ellátás folyósítását követően öregségi nyugdíjat kapnak, valamint
- az időközben elhunyt érintett hozzátartozói részére is.

A kompenzáció kifizetésével kapcsolatban javasoljuk, hogy azt a megváltozott munkaképességű személyek ellátását folyósító szerv minden érintett számára utalja át 2021. december 31. napjáig. Az átutalással egyidejűleg értesítse az érintettet arról, hogy erre vonatkozó **2022. március 31-ig benyújtott külön kérelme** esetén lehetősége van az állapotvizsgálat elvégzésére. Egyben tájékoztassa arról, hogy amennyiben annak eredménye szerint állapotjavulás nem következett be vagy annak ténye nem bizonyítható, részére meg kell állapítani a 2011. december hónapra járó ellátás időközi emelésekkel növelt összegét, továbbá, hogy számára az így megállapított összeg és a ténylegesen folyósított rokkantsági ellátás összegének különbözete legfeljebb 2012. január 1-jéig visszamenőleg történő kifizetéséről is gondoskodik.

A törvénymódosító javaslatban kijelölt határidők nincsenek tekintettel arra, hogy egészségkárosodással élő, nagyrészt az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, vagy ahhoz közel álló érintettekről van szó. A számuka belátható időn belül történő megnyugtató megoldás érdekében a rehabilitációs hatóság az állapotvizsgálatot és az erről szóló határozat elkészítését legkésőbb 2022. december 31-ig végezze el.

Budapest, 2021. április 26.